

Kirjallinen kysymys KK 275/2026 vp

Saku Nikkanen sd

Kirjallinen kysymys STEA-avustusten uusista myöntämiskriteereistä ja ministerin päätösvallasta

Eduskunnan puhemiehelle

Sosiaali- ja terveysjärjestöjen avustuskeskus STEA tiedotti 15.6.2026 sosiaali- ja terveysministeri Rydmanin päättämistä uusista vuoden 2027 avustuskriteereistä. Aiheen taustaksi on todettava, että sosiaali- ja terveysjärjestöjen avustuksia ollaan samanaikaisesti leikkaamassa merkittävästi, noin puoleen vuoden 2024 tasoon verrattuna.

Uusien linjausten mukaan avustusten myöntämistä rajataan huomattavasti aiempaa tiukemmin. Jatkoavustusta ei jatkossa myönnetä muun muassa järjestöille, joiden toiminta painottuu yhteiskunnalliseen vaikuttamis- tai neuvontatyöhön, eikä järjestöille, joiden toiminnalla ei katsota olevan riittävää yhteyttä terveyden edistämiseen tai toimintakykyyn. Lisäksi avustusten kohdentamista rajataan kohderyhmän perusteella, keskus- ja kattojärjestöjen rahoitusta karsitaan merkittävästi.

Kyse on erittäin merkittävästä muutoksesta aiempaan avustuspolitiikkaan verrattuna. STEA-avustukset ovat olleet keskeinen osa suomalaisen kansalaisyhteiskunnan rahoitusta, ja niiden myöntämisessä on perinteisesti korostettu laajaa harkintaa, läpinäkyvyyttä sekä valmistelun moniportaista luonnetta.

Nyt esitettyjen tietojen mukaan sosiaali- ja terveysministeri on yksin päättänyt uusista avustuskriteereistä, joiden perusteella STEA valmistelee avustusehdotuksen. Tämä herättää vakavia kysymyksiä päätöksenteon menettelytavoista, toimivallan käytöstä sekä poliittisen ohjauksen ja hallinnollisen valmistelun suhteesta.

Lisäksi herää kysymys, missä määrin näin merkittävät linjaukset, joilla käytännössä suljetaan kokonaisia järjestökentän toimijoita rahoituksen ulkopuolelle, tulisi käsitellä valtioneuvoston kollegiaalisessa päätöksenteossa tai esimerkiksi raha-asiainvaliokunnassa?

Edellä olevan perusteella ja eduskunnan työjärjestyksen 27 §:ään viitaten esitän asianomaisen ministerin vastattavaksi seuraavan kysymyksen:

Mihin lainsäädäntöön tai toimivaltuuksiin perustuu se, että sosiaali- ja terveysministeri voi yksin päättää STEA-avustusten myöntämisen keskeisistä kriteereistä, joilla on laajakantoisia vaikutuksia koko järjestökenttään,

Kirjallinen kysymys KK 275/2026 vp

onko uusia avustuskriteereitä käsitelty valtioneuvoston raha-asiaivaliokunnassa tai hallituksen piirissä, ja jos ei, miksi näin merkittävä kokonaisuus on jätetty yksittäisen ministerin ratkaistavaksi,

miten hallitus varmistaa, että avustusten myöntämisen kriteerit ovat perusoikeuksien, yhdenvertaisuuden ja kansalaisyhteiskunnan toimintaedellytysten kannalta asianmukaisia,

aikooko hallitus vielä arvioida tai tarkistaa tätä päätöksentekomenettelyä ja kriteerejä ennen vuoden 2027 avustuspäätöksiä ja

aikooko hallitus tehdä vaikutusten arvioinnin siitä, kuinka paljon nämä uudet päätökset ja rahoitusleikkaukset yhdessä vähentävät kansalaisjärjestöjen kohtaavaa työtä?

Helsingissä 17.6.2026

Saku Nikkanen sd